

Ιατρική Παρέμβαση

**ΚΩΔΙΚΑΣ
ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ**

Περιεχόμενα

1.	ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	2
2.	ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ	3
	2.1 Κώδικας Δεοντολογίας βάσει Διεθνούς Ομοσπονδίας των Κοινωνικών Λειτουργών (IFSW) και Διεθνούς Ένωσης των Σχολών Κοινωνικής Εργασίας (IASSW)	3
	2.2 Κώδικας Δεοντολογίας βάσει Συλλόγου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος (ΣΚΛΕ).....	6
	2.2.1 Συμπεριφορά των Κοινωνικών Λειτουργών σχετικά με την Εργασία τους	6
	2.2.2 Δεοντολογική Ευθύνη των Κοινωνικών Λειτουργών έναντι των εξυπηρετούμενων τους	7
	2.2.3 Δεοντολογική Συμπεριφορά του Κοινωνικού Λειτουργού προς τους Συναδέλφους του	9
	2.2.4 Η Δεοντολογική Συμπεριφορά του Κοινωνικού Λειτουργού προς τους Εργοδότες και τις Οργανώσεις	10
	2.2.5 Η Δεοντολογική Ευθύνη του Κοινωνικού Λειτουργού έναντι του Επαγγέλματος της Κοινωνικής Εργασίας	11
	2.2.6 Η Δεοντολογική Συμπεριφορά του Κοινωνικού Λειτουργού προς την Κοινωνία.....	12
3.	ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΨΥΧΟΛΟΓΟΥ	12
	3.1 Σεβασμός στην αξιοπρέπεια των ατόμων και των λαών.....	12
	3.2 Ικανή Φροντίδα για την Ευημερία των Ατόμων και των Κοινωνιών	13
	3.3 Ακεραιότητα	14
	3.4 Επαγγελματική και Επιστημονική Ευθύνη προς την Κοινωνία.....	14
4.	ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ	16

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

- Όλοι οι εργαζόμενοι έχουν την υποχρέωση της εμπιστευτικότητας και της εχεμύθειας, την υποχρέωση δηλαδή να μην κοινοποιούν σε τρίτους οποιαδήποτε προσωπική πληροφορία των ωφελούμενων, αλλά και των λοιπών εργαζομένων, σύμφωνα και με τους επαγγελματικούς κώδικες δεοντολογίας που τυχόν τους δεσμεύουν, με μόνες τις εξαιρέσεις που αυτοί επιτρέπουν.
- Οφείλουν να μην κοινοποιούν προσωπικές τους πληροφορίες σε ωφελούμενους.
- Οφείλουν να ενεργούν με τιμιότητα/ακεραιότητα. Δεν καταχρώνται των σχέσεων εμπιστοσύνης με τους ωφελούμενους, οφείλουν να αναγνωρίζουν τα όρια μεταξύ προσωπικής και επαγγελματικής ζωής και δεν καταχρώνται τη θέση τους για προσωπικό όφελος ή κέρδος.
- Σέβονται τα δικαιώματα, τις ανάγκες και κάθε στοιχείο εθνικής- πολιτισμικής – θρησκευτικής ταυτότητας των ωφελούμενων και αποφεύγουν κάθε σχόλιο προσωπικού χαρακτήρα που εν δυνάμει θα μπορούσε να εκληφθεί με αρνητικό, προσβλητικό τρόπο από κάποιον ή που γενικότερα αντίκειται στις αρχές της οργάνωσης.
- Δεν επιτρέπεται η σωματική προσωπική επαφή με τους ωφελούμενους και φυσικά η σωματική βία προς αυτούς.
- Δεν επιτρέπεται η λεκτική αντιπαράθεση ή σύγκρουση. Επίσης, δεν επιτρέπεται η κάθε μορφή λεκτικής βίας (φωνές, προσβολή, απειλές ή εκβιασμό).
- Δεν αποκτούν φιλικές σχέσεις με τους ωφελούμενους εντός και εκτός των χώρων της δομής, ούτε ανταλλάσσουν προσωπικά τηλέφωνα ή λογαριασμούς κοινωνικής δικτύωσης.
- Δεν επιτρέπονται οι σεξουαλικές σχέσεις με τους ωφελούμενους.
- Δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε χρηματική συναλλαγή με τους ωφελούμενους.
- Δεν επιτρέπεται η μεταφορά των ωφελούμενων με ιδιωτικά οχήματα.
- Οφείλουν να συμπεριφέρονται με κατανόηση, ενσυναίσθηση και φροντίδα.
- Δεν υποτιμούν τις ανάγκες ή τα συμφέροντα των ωφελούμενων, όταν αυτά συγκρούονται με τις δικές τους προσωπικές ανάγκες ή συμφέροντα.
- Έχουν καθήκον να φροντίζουν τον εαυτό τους επαγγελματικά και προσωπικά (σε κοινωνικό και εργασιακό επίπεδο), ώστε να μπορούν να παρέχουν τις κατάλληλες υπηρεσίες.

- Είναι υπεύθυνοι για τις πράξεις ή τις παραλείψεις τους απέναντι στους ωφελούμενους, στους συναδέλφους τους, στους εργοδότες τους και στο νόμο.
- Δεν ενεργούν ανειλικρινώς, μετερχόμενοι απάτη, πλάνη ή παραπληροφόρηση.
- Οφείλουν να ενημερώνουν τους εξυπηρετούμενους τους έγκαιρα και πλήρως για την έκταση και τη φύση των παρεχόμενων σε αυτούς υπηρεσιών.
- Οφείλουν να αναζητούν τη συμβουλή και την άποψη των συναδέλφων τους και των προϊσταμένων τους για την προστασία των συμφερόντων των ωφελούμενων και να ενεργούν στα πλαίσια συλλογικών αποφάσεων, διεπαγγελματικής συμβουλευτικής και συνεργασίας ή εποπτείας, όπως αυτά εφαρμόζονται στον φορέα εργασίας τους.
- Οφείλουν να συμπεριφέρονται στους συναδέλφους τους με σεβασμό, ευγένεια και καλή πίστη.
- Οφείλουν να ακολουθούν τις οδηγίες που θα δίνονται από την οργάνωση για την τήρηση της ασφάλειας επεξεργασίας και της εμπιστευτικότητας των προσωπικών δεδομένων που η τελευταία επεξεργάζεται είτε ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας είτε ως Εκτελών την Επεξεργασία για λογαριασμό τρίτων, καθώς και να τηρεί την εκάστοτε ισχύουσα πολιτική ασφαλείας και εμπιστευτικότητας των προσωπικών δεδομένων του φορέα. Επίσης αναλαμβάνει να συμμετέχει στα προγράμματα ενημέρωσης και εκπαίδευσης που θα διοργανώνει ο φορέας για την βέλτιστη ασφάλεια κατά την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων.

1. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ

2.1 Κώδικας Δεοντολογίας βάσει Διεθνούς Ομοσπονδίας των Κοινωνικών Λειτουργών (IFSW) και Διεθνούς Ένωσης των Σχολών Κοινωνικής Εργασίας (IASSW)

Ο Κώδικας Δεοντολογίας του Επαγγέλματος του Κοινωνικού Λειτουργού υιοθετήθηκε από τη Διεθνή Ομοσπονδία των Κοινωνικών Λειτουργών (IFSW) και από τη Διεθνή Ένωση των Σχολών Κοινωνικής Εργασίας (IASSW), το 2004.

Ανθρώπινα δικαιώματα και ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Η κοινωνική εργασία βασίζεται στο σεβασμό της εγγενούς αξίας και αξιοπρέπειας όλων των ανθρώπων, καθώς και των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτές τις αξίες.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να υποστηρίζουν και να υπερασπίζονται τη σωματική ψυχική (συναισθηματική), πνευματική ακεραιότητα και ευημερία των εξυπηρετούμενων.

Αυτό προϋποθέτει:

a. Σεβασμό στο δικαίωμα για αυτοδιάθεση

Οι κοινωνικοί λειτουργοί πρέπει να σέβονται και να προάγουν το δικαίωμα των ατόμων να επιλέγουν και να αποφασίζουν ανεξάρτητα από τις αξίες και τις στάσεις ζωής τους, με την προϋπόθεση βέβαια ότι αυτές οι επιλογές δεν απειλούν τα δικαιώματα και τα έννομα συμφέροντα των υπολοίπων.

b. Δικαίωμα για ισότιμη συμμετοχή

Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να προάγουν την κοινωνική συμμετοχή των εξυπηρετούμενων και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους με τρόπο ενισχυτικό για όλες τις επιλογές και δράσεις οι οποίες δυνητικά επηρεάζουν τη ζωή των εξυπηρετούμενων.

c. Αντιμετώπιση του κάθε ατόμου ως μια ολότητα

Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να θεωρούν το κάθε άτομο ως μέρος της οικογένειας, της κοινότητας ή του φυσικού περιβάλλοντός του και να επικεντρώνουν την πρακτική τους εξίσου σε όλες αυτές τις παραμέτρους.

d. Αναγνώριση και ανάπτυξη των δυνατοτήτων

Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να εστιάζουν στα δυνατά σημεία των ατόμων, των ομάδων και των κοινοτήτων, με στόχο τη διαρκή ενδυνάμωσή τους.

e. Κοινωνική δικαιοσύνη

Οι κοινωνικοί λειτουργοί έχουν την ευθύνη να προάγουν την κοινωνική δικαιοσύνη τόσο σε επίπεδο ατόμου, όσο και σε επίπεδο κοινωνίας.

Αυτό σημαίνει:

a. Καταπολέμηση των κοινωνικών διακρίσεων

Οι κοινωνικοί λειτουργοί έχουν ευθύνη να καταπολεμούν τις κοινωνικές διακρίσεις οι οποίες σχετίζονται με τη σωματική επάρκεια, την υγεία, τις πολιτισμικές καταβολές, το φύλο, την έγγαμη σχέση, την κοινωνικοοικονομική κατάσταση, τις πολιτικές απόψεις, το χρώμα του δέρματος, τα φυλετικά ή τα σωματικά χαρακτηριστικά, το σεξουαλικό προσανατολισμό ή τα θρησκευτικά πιστεύω.

b. Αναγνώριση της διαφορετικότητας

Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να αναγνωρίζουν και να σέβονται την εθνική και πολιτισμική διαφορετικότητα των κοινωνιών στις οποίες εργάζονται και να συνεκτιμούν τις ατομικές, οικογενειακές, ομαδικές και κοινοτικές διαφορές.

c. Δίκαιος διαμοιρασμός των πόρων

Οι κοινωνικοί λειτουργοί χρειάζεται να εξασφαλίζουν ότι οι πόροι διατίθενται και διαμοιράζονται δίκαια, στη βάση των υπαρχουσών αναγκών.

d. Καταπολέμηση των άδικων πολιτικών και πρακτικών

Οι κοινωνικοί λειτουργοί έχουν καθήκον να αναφέρουν στους εργοδότες τους, σε όσους σχεδιάζουν προγράμματα κοινωνικής πολιτικής, στους πολιτικούς και στο κοινό τις συνθήκες ανεπάρκειας πόρων ή τον ανισομερή διαμοιρασμό των πόρων, καθώς επίσης και τις πολιτικές και πρακτικές οι οποίες είναι καταπιεστικές, άδικες ή επιζήμιες για τους εξυπηρετούμενους.

e. Εργασία με αλληλεγγύη

Οι κοινωνικοί λειτουργοί έχουν την υποχρέωση να καταπολεμούν τις κοινωνικές συνθήκες οι οποίες οδηγούν στον κοινωνικό αποκλεισμό, στο στιγματισμό ή την υποδούλωση των ατόμων και να εργάζονται για μια "εμπεριέχουσα" κοινωνία.

f. Επαγγελματική συμπεριφορά

Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να αναπτύσσουν και να διατηρούν τις επαγγελματικές τους δεξιότητες, ώστε να μπορούν να εξασκούν αποτελεσματικά το έργο τους. Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να αποτρέπουν τη χρήση των δεξιοτήτων τους για έκνομες πράξεις, όπως βασανιστήρια και τρομοκρατία.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να ενεργούν με τιμιότητα/ακεραιότητα. Αυτό σημαίνει ότι δεν καταχρώνται των σχέσεων εμπιστοσύνης με τους εξυπηρετούμενους τους, ότι αναγνωρίζουν τα όρια μεταξύ προσωπικής και επαγγελματικής ζωής και ότι δεν καταχρώνται τη θέση τους για προσωπικό όφελος ή κέρδος.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να συμπεριφέρονται στους εξυπηρετούμενούς τους με κατανόηση, αποστασιοποιημένη συμπάθεια (empathy) και φροντίδα. **Οι κοινωνικοί λειτουργοί δεν πρέπει να θεωρούν υποδεέστερες** τις ανάγκες ή τα συμφέροντα των εξυπηρετούμενων τους, όταν αυτά συγκρούονται με τις δικές τους προσωπικές ανάγκες ή συμφέροντα.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί έχουν καθήκον να φροντίζουν τον εαυτό τους επαγγελματικά και προσωπικά (σε κοινωνικό και εργασιακό επίπεδο), ώστε να μπορούν να παρέχουν τις κατάλληλες υπηρεσίες στους εξυπηρετούμενους. **Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να διατηρούν** το απόρρητο στη συνεργασία τους με τους εξυπηρετούμενους. Εξαίρεση αποτελεί η διαφύλαξη ενός ανώτερου αγαθού, όπως αυτό της διατήρησης της ζωής.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί χρειάζεται να αναγνωρίζουν ότι είναι υπόλογοι για τις πράξεις τους στους χρήστες των υπηρεσιών τους, στους συναδέλφους τους, στους εργοδότες τους, στην επαγγελματική τους οργάνωση και στο νόμο, καθώς επίσης ότι τα συμφέροντα κάποιων εξ αυτών μπορεί να συγκρούονται μεταξύ τους.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να είναι πρόθυμοι για συνεργασία με τις Σχολές Κοινωνικής Εργασίας, στοχεύοντας στην υποστήριξη των εκπαιδευόμενων κοινωνικών λειτουργών για απόκτηση ποιοτικής και σύγχρονης εκπαίδευσης στην πρακτική.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να πραγματεύονται διαρκώς τη δεοντολογική διάσταση των πράξεων τους, τόσο με τους συναδέλφους όσο και με τους εργοδότες τους και να αναλαμβάνουν την απορρέουσα από αυτές ευθύνη.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να παραθέτουν την επαγγελματική δεοντολογία με βάση την οποία λαμβάνουν τις αποφάσεις τους και να αναλαμβάνουν την απορρέουσα από αυτές ευθύνη.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να επιδιώκουν τη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών στις Οργανώσεις όπου εργάζονται, ώστε ο παρών κώδικας δεοντολογίας να συζητείται, να υποστηρίζεται και να αξιολογείται.

2.2 Κώδικας Δεοντολογίας βάσει Συλλόγου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος (ΣΚΛΕ)

Βασικές αρχές δεοντολογίας στην άσκηση του επαγγέλματος του Κοινωνικού Λειτουργού κατά τον Σύλλογο Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος (ΣΚΛΕ).

2.2.1 Συμπεριφορά των Κοινωνικών Λειτουργών σχετικά με την Εργασία τους

A. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός υποχρεούται να συμπεριφέρεται** με τρόπο που αρμόζει στην ιδιότητα και την εργασία του.
2. **Δικαιούται προστασίας της ιδιωτικής ζωής του**, όπως ακριβώς ισχύει και για τα υπόλοιπα επαγγέλματα, εκτός αν η συμπεριφορά του αντιβαίνει στην εκπλήρωση των επαγγελματικών του υποχρεώσεων.
3. **Οφείλει να διακρίνει σαφώς τις ενέργειες** που υπάγονται στην σφαίρα της ιδιωτικής ζωής του από αυτές που υπάγονται στη σφαίρα εργασίας του ως κοινωνικού λειτουργού, ή ως αντιπροσώπου οργάνωσης ή ομάδας.
4. **Ο κοινωνικός λειτουργός δεν ενεργεί** ανειλικρινώς, μετερχόμενος απάτη, πλάνη ή παραπληροφόρηση.

B. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός οφείλει** να καταβάλει κάθε προσπάθεια για την άρτια επιστημονική εξειδίκευσή του στις επαγγελματικές του δραστηριότητες και στην εκπλήρωση των επαγγελματικών του υποχρεώσεων.
2. **Υποχρεούται να αποδέχεται** την ευθύνη χειρισμού περιπτώσεων που υπάγονται στη δικαιοδοσία του ή την απασχόληση μόνο βάσει της επιστημονικής του εξειδίκευσης ή της πρόθεσής του να την αποκτήσει.
3. **Υποχρεούται να μην παραπληροφορεί** για τα επαγγελματικά προσόντα του, την εκπαίδευση, την εμπειρία του ή τις επαγγελματικές του σχέσεις.

Γ. ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός οφείλει** να αντιμετωπίζει ως πρωταρχική την υποχρέωση παροχής υπηρεσιών στα πλαίσια άσκησης του επαγγέλματός του.
2. **Είναι αποκλειστικά υπεύθυνος** για την ποιότητα και το εύρος των υπηρεσιών που αναλαμβάνει, ορίζει και εκπληρώνει.
3. **Ενεργεί με τρόπο** που προλαμβάνει την απάνθρωπη ή πρακτική διακρίσεων πρακτική σε βάρος οιοδήποτε ατόμου ή ομάδας.

Δ. ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός υποχρεούται** να ενεργεί σύμφωνα με τα υψηλότερα κριτήρια επαγγελματικής ακεραιότητας και αμεροληψίας.
2. **Υποχρεούται να δραστηριοποιείται** και να αντιστέκεται σε επιρροές και πιέσεις που παρεμβάλλονται στην άσκηση της επαγγελματικής του δραστηριότητας και αμερόληπτης κρίσης, ώστε να εκπληρώνει τις επαγγελματικές του υποχρεώσεις με συνέπεια, εντιμότητα και αντικειμενικότητα.
3. **Υποχρεούται να μην εκμεταλλεύεται** τις επαγγελματικές του σχέσεις για προσωπικό όφελος.

Ε. ΣΠΟΥΔΕΣ, ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός που απασχολείται** σε σπουδές και έρευνα με υποτροφία υποχρεούται να εφαρμόζει τους όρους της υποτροφίας.
2. **Όταν απασχολείται** στην έρευνα υποχρεούται να εξετάζει προσεκτικά τις πιθανές συνέπειες της για την ανθρώπινη φύση.
3. **Οφείλει να επιβεβαιώνει** την εθελοντική συμμετοχή των συμμετεχόντων στην έρευνα και να διασφαλίζει την ενημέρωσή τους για την έρευνα που πραγματοποιεί, χωρίς να επιβάλλει στερήσεις ή κυρώσεις στους αρνούμενους να συμμετάσχουν σ' αυτήν, αποδίδοντας την πρέπουσα προσοχή στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και αξιοπρέπειας των συμμετεχόντων.
4. **Ο κοινωνικός λειτουργός που απασχολείται στην έρευνα οφείλει** να προστατεύει τους συμμετέχοντες από τις απρόβλεπτες σωματικές ή ψυχικές διαταραχές, την αγωνία, την κακοποίηση, τον κίνδυνο ή τη στέρηση.
5. **Οι πληροφορίες που παρέχουν οι συμμετέχοντες** στην έρευνα είναι εμπιστευτικές και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς πλην των σκοπών της έρευνας.
6. **Ο κοινωνικός λειτουργός που απασχολείται** στην αξιολόγηση των υπηρεσιών ή των περιπτώσεων υποχρεούται να συζητά γι' αυτές αποκλειστικά για επαγγελματικούς λόγους και μόνο με πρόσωπα που έχουν άμεσο επαγγελματικό ενδιαφέρον γι' αυτές.
7. **Ο κοινωνικός λειτουργός αξιολογείται** μόνον για το έργο που πραγματικά στις σπουδές του και τις ερευνητικές προσπάθειες και από την αξιολόγηση των άλλων για το ερευνητικό και επιστημονικό του έργο.

2.2.2 Δεοντολογική Ευθύνη των Κοινωνικών Λειτουργών έναντι των εξυπηρετούμενων τους

ΣΤ. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός ευθύνεται** πρωταρχικά έναντι των εξυπηρετούμενων του.
2. **Οφείλει να παρέχει** τις υπηρεσίες του στους εξυπηρετούμενούς του με αφοσίωση, πίστη, αποφασιστικότητα, αξιοποιώντας στο έπακρο τις επαγγελματικές του ικανότητες και προσόντα.

3. **Υποχρεούται να μην εκμεταλλεύεται** τις επαγγελματικές του σχέσεις με τους εξυπηρετούμενους προς ίδιον όφελος ή να ιδιοποιείται εξυπηρετούμενους κάποιας οργάνωσης για ιδιωτική άσκηση του επαγγέλματός του.
4. **Οφείλει να μην ασκεί, επιτρέπει, διευκολύνει ή συνεργάζεται** με κριτήριο την οιασδήποτε μορφής διάκριση λόγω φυλής, χρώματος, φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, θρησκείας, εθνοτικής καταγωγής, οικογενειακής κατάστασης, πολιτικών πεποιθήσεων, πνευματικής ή σωματικής αναπηρίας, ή οιασδήποτε άλλης προτίμησης ή ατομικού χαρακτηριστικού, ιδιότητας ή καθεστώτος.
5. **Υποχρεούται να αποφεύγει** σχέσεις ή δεσμεύσεις που δεν συμβιβάζονται με τα των εξυπηρετούμενων του.
6. **Υποχρεούται να μην εμπλέκεται** σε σεξουαλικές σχέσεις με τους εξυπηρετούμενους του.
7. **Οφείλει να ενημερώνει** τους εξυπηρετούμενους του έγκυρα και πλήρως για την έκταση και τη φύση των παρεχόμενων σ' αυτούς υπηρεσιών.
8. **Υποχρεούται να ενημερώνει** και να προειδοποιεί τους εξυπηρετούμενούς του για τους κινδύνους, τα δικαιώματα, τις ευκαιρίες και τις υποχρεώσεις που αφορούν τις κοινωνικές υπηρεσίες που τους παρέχει.
9. **Ο κοινωνικός λειτουργός οφείλει** να αναζητεί τη συμβουλή και την άποψη των συναδέλφων του και των προϊσταμένων του για την προστασία των συμφερόντων των εξυπηρετούμενων του και να ενεργεί στα πλαίσια συλλογικών αποφάσεων, διεπαγγελματικής συμβουλευτικής και συνεργασίας ή εποπτείας εάν και όπως αυτά εφαρμόζονται στον φορέα εργασίας του.
10. **Διακόπτει** τις παρεχόμενες στους εξυπηρετούμενους του υπηρεσίες και την επαγγελματική σχέση του μαζί τους όταν πλέον δεν είναι αναγκαίες οι υπηρεσίες και η επαγγελματική σχέση του μαζί τους ή όταν η άσκηση του λειτουργήματός του δεν εξυπηρετεί τις ανάγκες ή τα συμφέροντα των εξυπηρετούμενων του.
11. **Ο κοινωνικός λειτουργός που παύει ή διακόπτει να παρέχει** τις υπηρεσίες του οφείλει να ενημερώνει τους εξυπηρετούμενους του έγκαιρα και να εξασφαλίζει την παραπομπή τους ή την συνέχεια των παρεχόμενων σε αυτούς κοινωνικών υπηρεσιών σεβόμενος τις ανάγκες και τις προτιμήσεις τους.
12. **Δικαιούται να διακόψει απροειδοποίητα** τις παρεχόμενες από αυτόν υπηρεσίες μόνον υπό μη φυσιολογικές συνθήκες, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή σε όλα τα στοιχεία της υπόθεσης και φροντίζοντας να ελαχιστοποιεί τα ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.

Ζ. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ & ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός υποχρεούται** να εγγυάται και να διασφαλίζει τα συμφέροντα και τα δικαιώματα του εξυπηρετούμενου του που έχει κριθεί ανίκανος για δικαιοπραξία, όταν ενεργεί για λογαριασμό του.
2. **Όταν τρίτος έχει νόμιμα εξουσιοδοτηθεί να ενεργεί** για λογαριασμό πελάτη του, ο κοινωνικός λειτουργός υποχρεούται να συνεργάζεται με τον τρίτο έχοντας πάντα υπόψη το συμφέρον του εξυπηρετούμενου του.

3. **Ο κοινωνικός λειτουργός υποχρεούται να μην εμπλέκεται** σε δραστηριότητες που παραβιάζουν ή μειώνουν τα κοινωνικά ή νομικά δικαιώματα των εξυπηρετούμενων.

Η. ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός υποχρεούται να σέβεται** την ιδιωτική ζωή των εξυπηρετούμενων του και τον εμπιστευτικό χαρακτήρα όλων των πληροφοριών που περιέχονται σε γνώση του στα πλαίσια άσκησης του επαγγέλματος του.
2. **Ο κοινωνικός λειτουργός συζητά** με άλλους εμπιστευτικά ζητήματα που του αποκαλύπτουν οι εξυπηρετούμενοι του, χωρίς την συγκατάθεσή τους, μόνον όταν αυτό επιβάλλεται από επαγγελματικούς λόγους.
3. **Οφείλει να ενημερώνει** εμπειριστατωμένα τους εξυπηρετούμενους του για τα όρια της επαγγελματικής του εχεμύθειας σε δεδομένη κατάσταση, τους σκοπούς γνώσης των συγκεκριμένων πληροφοριών και τον τρόπο αξιοποίησής τους.

Θ. ΑΜΟΙΒΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ

1. **Κατά τον καθορισμό της αμοιβής του ο κοινωνικός που ασκεί επάγγελμα ιδιωτικά, οφείλει** σύμφωνα με το νόμο να διασφαλίζει ότι η αμοιβή είναι δίκαιη, εύλογη και αξιοπρεπής ανάλογη των παρεχόμενων υπηρεσιών καθώς και της οικονομικής δυνατότητας του εξυπηρετούμενου του.
2. **Οφείλει να μην μοιράζεται** την αμοιβή του, να μην δέχεται ούτε να δίνει αντικείμενα αξίας προκειμένου να αναλάβει ή να παραπέμψει εξυπηρετούμενου του.

2.2.3 Δεοντολογική Συμπεριφορά του Κοινωνικού Λειτουργού προς τους Συναδέλφους του

Ι. ΣΕΒΑΣΜΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ & ΕΥΓΕΝΕΙΑ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός οφείλει** να συμπεριφέρεται στους συναδέλφους του με σεβασμό, ευγένεια, δικαιοσύνη και καλή πίστη.
2. **Υποχρεούται να συνεργάζεται** με τους συναδέλφους του για την προαγωγή των επαγγελματικών ενδιαφερόντων και ανησυχιών του.
3. **Υποχρεούται να σέβεται** τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών που ανταλλάσσει με τους συναδέλφους του στα πλαίσια των επαγγελματικών τους σχέσεων.
4. **Οφείλει να δημιουργεί και να λειτουργεί** σε συνθήκες εργασίας που διευκολύνουν τη δεοντολογική και επαγγελματική συμπεριφορά των συναδέλφων του.
5. **Υποχρεούται να αντιμετωπίζει** με σεβασμό και να παρουσιάζει με τρόπο εμπειριστατωμένο και δίκαιο τα προσόντα, τις απόψεις και τα συμπεράσματα των συναδέλφων του και να χρησιμοποιεί τις κατάλληλες μεθόδους έκφρασης της κρίσης του γι' αυτά τα θέματα.
6. **Ο κοινωνικός λειτουργός που αντικαθιστά ή αντικαθίσταται** από συνάδελφο του κατά την άσκηση του επαγγέλματός του υποχρεούται να ενεργεί σεβόμενος το επαγγελματικό κύρος, το χαρακτήρα και τη φήμη του συναδέλφου του, καθώς και την πολιτική της Υπηρεσίας για το χρονικό διάστημα της αντικατάστασης.

7. **Υποχρεούται να μην εκμεταλλεύεται** τη διαφωνία συναδέλφου του με τον εργοδότη για να καταλάβει τη θέση του ή για να προάγει με οιοδήποτε τρόπο το συμφέρον του σε βάρος συναδέλφου του.
8. **Ο κοινωνικός λειτουργός αναζητά** την αρμόδια διαιτησία ή τη διαμεσολάβηση για επιτακτικούς επαγγελματικούς λόγους.
9. **Υποχρεούται να σέβεται** τους συνεργάτες των άλλων ειδικοτήτων και να συνεργάζεται μαζί τους, όπως ακριβώς και με τους συναδέλφους του.
10. **Ο κοινωνικός λειτουργός που εργάζεται** ως εργοδότης, προϊστάμενος ή εκπαιδευτής συναδέλφων του υποχρεούται σε ρητές ρυθμίσεις για τις συνθήκες της διαρκούς επαγγελματικής τους σχέσης.
11. **Ο κοινωνικός λειτουργός που είναι υπεύθυνος** για την απασχόληση και την αξιολόγηση της απόδοσης άλλων μελών του προσωπικού υποχρεούται να εκπληρώνει το έργο του με δίκαιο, αξιοπρεπή και αμερόληπτο τρόπο, εφαρμόζοντα σαφή κριτήρια αξιολόγησης.
12. **Ο κοινωνικός λειτουργός που είναι υπεύθυνος** για την αξιολόγηση του έργου των εργαζομένων ή των προϊσταμένων υποχρεούται να ανταλλάσσει μαζί τους απόψεις για τις κρίσεις που διατυπώνει γι' αυτούς στην αξιολόγησή του.

Κ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥΣ ΤΩΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός ευθύνεται** για τις σχέσεις του με εξυπηρετούμενους συναδέλφων του κατά τους όρους του επαγγελματισμού.
2. **Υποχρεούται να μην ιδιοποιείται** τους εξυπηρετούμενους των συναδέλφων του.
3. **Υποχρεούται να μην αναλαμβάνει** επαγγελματική ευθύνη για εξυπηρετούμενους άλλης οργάνωσης ή άλλου συναδέλφου χωρίς προηγούμενη επικοινωνία με την οργάνωση ή τον συνάδελφο.
4. **Ο κοινωνικός λειτουργός που εξυπηρετεί** του εξυπηρετούμενους συναδέλφων του, σε περίοδο προσωρινής απουσίας του ή σε επείγουσα περίπτωση, υποχρεούται να τους εξυπηρετεί όπως αντιμετωπίζει κάθε εξυπηρετούμενο.

2.2.4 Η Δεοντολογική Συμπεριφορά του Κοινωνικού Λειτουργού προς τους Εργοδότες και τις Οργανώσεις

Λ. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός υποχρεούται** να τηρεί τις δεσμεύσεις που έχει συμφωνήσει με την οργάνωση όπου απασχολείται.
2. **Εργάζεται** για τη βελτίωση της πολιτικής και των μεθόδων της οργάνωσης που απασχολείται και για την αποτελεσματικότητα και την ουσιαστική παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.
3. **Υποχρεούται να μην αποδέχεται** να εργαστεί ή να μην ρυθμίζει την τοποθέτηση σπουδαστών σε οργάνωση που έχει υποστεί κυρώσεις από αρμόδια όργανα λόγω παραβίασης των κριτηρίων που αφορούν το προσωπικό ή λόγω περιορισμού ή κυρώσεων των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που αφορούν τους εξυπηρετούμενους ή λόγω παραβίασης των αρχών δεοντολογίας.

4. **Υποχρεούται να προλαμβάνει και να εξαλείφει** κάθε διάκριση που διαπιστώνει στην πολιτική προσλήψεων της οργάνωσης όπου απασχολείται και στην πολιτική και πρακτική απασχόλησης που ακολουθεί.
5. **Οφείλει να αξιοποιεί** με ευσυνειδησία μόνο για το σκοπό που προορίζονται τους πόρους της οργάνωσης, όπου εργάζεται.

2.2.5 Η Δεοντολογική Ευθύνη του Κοινωνικού Λειτουργού έναντι του Επαγγέλματος της Κοινωνικής Εργασίας

Μ. ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός υποχρεούται** σε διατήρηση και προαγωγή των αξιών, της ηθικής, της δεοντολογίας, της γνώσης και της αποστολής του επαγγέλματος του.
2. **Οφείλει να προστατεύει και να ενισχύει** την αξιοπρεπή άσκηση και την αξιοπιστία του επαγγέλματος και υποχρεούται να συμπεριφέρεται με υπευθυνότητα και αυστηρότητα στις σχετικές συζητήσεις και στην κριτική του επαγγέλματος.
3. **Οφείλει να δραστηριοποιείται** στα πλαίσια καθορισμένων διαδικασιών για την αντιμετώπιση της αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς άλλων συναδέλφων του.
4. **Ο κοινωνικός λειτουργός υποχρεούται να αποτρέπει** τη μη εξουσιοδοτημένη και ανειδίκευτη πρακτική της κοινωνικής εργασίας.
5. **Οφείλει να μην παραπληροφορεί** κατά την διαφήμιση των προσόντων, των δεξιοτήτων, των υπηρεσιών ή των στόχων που μπορεί να επιτευχθούν.

Ν. ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός υποχρεούται** να συμβάλλει θετικά στην άσκηση του επαγγέλματος του παρέχοντα ευρέως στο κοινό τις κοινωνικές υπηρεσίες του.
2. **Οφείλει να συνεισφέρει** σε χρόνο και επαγγελματική εξειδίκευση σε δραστηριότητες που προάγουν το σεβασμό της χρησιμότητας, της αξιοπιστίας και της εξειδίκευσης του επαγγέλματος της Κοινωνικής Εργασίας.
3. **Οφείλει να στηρίζει** την υιοθέτηση, ανάπτυξη, ενεργοποίηση και εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής που αφορά το επάγγελμά του.

Ξ. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός έχει** την ευθύνη εντοπισμού, ανάπτυξης και πλήρους αξιοποίησης της γνώσης του κατά την άσκηση της επαγγελματικής του δραστηριότητας.
2. **Υποχρεούται να βασίζεται** σε αναγνωρισμένη γνώση για την σχετική κοινωνική εργασία.
3. **Οφείλει να εξετάζει** με κριτικό πνεύμα και να ενημερώνεται για την εξέλιξη της επιστήμης στην Κοινωνική Εργασία.
4. **Συνεισφέρει στη βασική γνώση** της Κοινωνικής Εργασίας και ανταλλάσσει με τους συναδέλφους του τις ερμηνευτικές του γνώσεις και την εμπειρία που αποκτά με την εργασία του.

2.2.6 Η Δεοντολογική Συμπεριφορά του Κοινωνικού Λειτουργού προς την Κοινωνία

Ο. ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

1. **Ο κοινωνικός λειτουργός υποχρεούται να προάγει** την ευημερία της κοινωνίας γενικότερα.
2. **Ενεργεί με σκοπό τον εντοπισμό** και την εξάλειψη της διάκρισης σε βάρος κάθε ανθρώπου ή ομάδας, λόγο φυλής, χρώματος, φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, θρησκείας, εθνοτικής καταγωγής, οικογενειακής κατάστασης, πολιτικών πεποιθήσεων, πνευματικής ή σωματικής αναπηρίας ή άλλης προτίμησης ή προσωπικού χαρακτηριστικού, ιδιότητας ή καθεστώτος.
3. **Οφείλει να δραστηριοποιείται** για τη διασφάλιση της πρόσβασης όλων των ανθρώπων στους πόρους, ευκαιρίες που αποζητούν.
4. **Ο κοινωνικός λειτουργός δραστηριοποιείται** στη διερεύνηση του πεδίου σημασία στους μειονεκτούντες, κοινωνικά αποκλεισμένους ή καταπιεσμένους ανθρώπους και ομάδες.
5. **Προάγει τις συνθήκες που ενθαρρύνουν** το σεβασμό της πολυπολιτισμικής κοινωνίας.
6. **Παρέχει τις κατάλληλες επαγγελματικές υπηρεσίες** σε περιπτώσεις δημόσιας ανάγκης.
7. **Συμμετέχει με γνώμοδοτήσεις** στις αλλαγές της πολιτικής και την τροποποίηση της νομοθεσίας για την βελτίωση των κοινωνικών συνθηκών και την προαγωγή της κοινωνικής δικαιοσύνης.
8. **Συμβάλλει στην ενημέρωση** του κοινού για θέματα κοινωνικής πολιτικής.

3. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΨΥΧΟΛΟΓΟΥ

Η Παγκόσμια Διακήρυξη Δεοντολογίας για τους Ψυχολόγους, όπως αυτή υιοθετήθηκε από τη Σύνοδο της Διεθνούς Ένωσης Ψυχολογικής Επιστήμης στο Βερολίνο, στις 22 Ιουλίου 2008, αναφέρεται στο κοινό ηθικό πλαίσιο που καθοδηγεί και εμπνέει τους ψυχολόγους παγκοσμίως, προς τα υψηλότερα ηθικά ιδανικά κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής και επιστημονικής εργασίας τους.

3.1 Σεβασμός στην αξιοπρέπεια των ατόμων και των λαών

Ο σεβασμός για την αξιοπρέπεια των ατόμων είναι η πιο θεμελιώδης και παγκοσμίως παρούσα ηθική αρχή, ανεξαρτήτως γεωγραφικών και πολιτισμικών συνόρων, καθώς και ανεξαρτήτως επαγγελματικών κλάδων. Παρέχει το φιλοσοφικό θεμέλιο για πολλές άλλες ηθικές αρχές, οι οποίες προωθούνται από τους επαγγελματίες. Ο σεβασμός στην αξιοπρέπεια αναγνωρίζει την εγγενή αξία όλων των ανθρώπινων όντων, ανεξάρτητα από υποκειμενικές ή αντικειμενικές διαφορές στην κοινωνική στάθμη, στην προέλευση, στο γένος, στις δεξιότητες ή σε άλλα αντίστοιχα χαρακτηριστικά. Αυτή η εγγενής αξία σημαίνει ότι όλα τα ανθρώπινα όντα αξίζουν ίση ηθική αντιμετώπιση. Όλα τα ανθρώπινα όντα, εκτός από άτομα, είναι και αμοιβαία εξαρτώμενες κοινωνικές οντότητες που γεννιούνται, ζουν και είναι μέρος της ιστορίας και της διαρκούς εξέλιξης των λαών τους. Οι διαφορετικοί πολιτισμοί, οι εθνικότητες, οι θρησκείες, οι ιστορίες, οι κοινωνικές δομές και άλλα παρόμοια χαρακτηριστικά, είναι απαραίτητα στοιχεία της ταυτότητας των μελών και δίνουν νόημα στη ζωή τους. Η κοινωνική και πολιτισμική συνέχεια στο πέρασμα του χρόνου, συνδέει τους ανθρώπους του σήμερα, με τους ανθρώπους των προηγούμενων γενεών και την ανάγκη να

γαλουχήσουν τις επόμενες γενεές. Επομένως, ο σεβασμός απέναντι στην αξιοπρέπεια των λαών αποτελεί κομμάτι του σεβασμού απέναντι στα άτομα.

Ο σεβασμός στην αξιοπρέπεια των ατόμων και των λαών, εκφράζεται με διαφορετικούς τρόπους στις διαφορετικές κοινότητες και πολιτισμούς. Είναι σημαντικό να αναγνωρίζουμε και να σεβόμαστε τέτοιες διαφορές. Από την άλλη πλευρά, είναι επίσης σημαντικό όλες οι κοινότητες και οι πολιτισμοί να εμμένουν στους ηθικούς κανόνες που σέβονται, και να προστατεύουν τα μέλη τους και ως άτομα και ως εκπροσώπους κοινωνιών.

ΓΙΑ ΤΟ ΛΟΓΟ ΑΥΤΟ, οι ψυχολόγοι δέχονται ως θεμελιώδη αρχή, την Αρχή του Σεβασμού για την Αξιοπρέπεια των Ατόμων και των Λαών. Πράττοντας έτσι, δέχονται και τις παρακάτω σχετιζόμενες αξίες:

- α) Σεβασμός για τη μοναδικότητα της αξίας και της εγγενούς αξιοπρέπειας των ανθρώπινων όντων.
- β) Σεβασμός στη διαφορετικότητα ανάμεσα στα άτομα και στους λαούς.
- γ) Σεβασμός στα έθιμα και στις πεποιθήσεις του κάθε πολιτισμού, εκτός και αν κάποιο έθιμο ή πεποίθηση αντιβαίνει σοβαρά στην τήρηση της αξίας του σεβασμού της αξιοπρέπειας των ατόμων και των λαών ή προκαλεί σοβαρή βλάβη στην υπόσταση.
- δ) Σεβασμός στο δικαίωμα των ατόμων, οικογενειών, ομάδων και κοινοτήτων να δίνουν 'ελεύθερη συναίνεση' - όπως αυτή ορίζεται από το πολιτιστικό τους πλαίσιο - για την αγωγή που λαμβάνουν.
- ε) Εχεμύθεια για την ιδιωτική ζωή των ατόμων, των οικογενειών, των ομάδων και των κοινωνιών. στ) Προστασία του απορρήτου προσωπικών πληροφοριών για άτομα, οικογένειες, ομάδες και κοινότητες, όπως αυτό ορίζεται από το πολιτιστικό τους πλαίσιο. ζ) Ισότητα και δικαιοσύνη στην αντιμετώπιση ατόμων και ανθρώπων.

3.2 Ικανή Φροντίδα για την Ευημερία των Ατόμων και των Κοινωνιών

Η αρχή της ικανής φροντίδας για την ευημερία των ατόμων και των κοινωνιών αφορά την προσπάθεια των ψυχολόγων να τους ωφελήσουν και, πάνω απ' όλα, να μην τους βλάψουν. Συμπεριλαμβάνει την προσπάθεια να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη και να ελαχιστοποιηθούν οι εν δυνάμει βλάβες, καθώς και την αντιστάθμιση ή τη διόρθωση βλάβης. Η ικανή φροντίδα προϋποθέτει την εφαρμογή των γνώσεων και των δεξιοτήτων που αρμόζουν στη φύση μιας κατάστασης, καθώς και στο κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο. Επίσης, προϋποθέτει την ικανότητα διαμόρφωσης διαπροσωπικών σχέσεων που θα ενισχύουν τα πιθανά οφέλη και θα μειώνουν τις πιθανές βλάβες. Μια ακόμη προϋπόθεση είναι η επαρκής γνώση του εαυτού, του πώς οι αξίες, οι εμπειρίες, ο πολιτισμός και το κοινωνικό πλαίσιο ενός ατόμου μπορούν να επηρεάσουν τις πράξεις και τις ερμηνείες του.

ΓΙΑ ΤΟ ΛΟΓΟ ΑΥΤΟ, οι ψυχολόγοι δέχονται ως θεμελιώδη την Αρχή της Ικανής Φροντίδας για την Ευημερία των Ατόμων και των Κοινωνιών. Πράττοντας έτσι, αποδέχονται τις ακόλουθες σχετιζόμενες αξίες:

- α) Ενεργό ενδιαφέρον για την ευημερία του ατόμου, της οικογένειας, των ομάδων και των κοινοτήτων.
- β) Φροντίδα ώστε να μην προκληθεί βλάβη σε άτομα, οικογένειες, ομάδες και κοινότητες.
- γ) Μεγιστοποίηση των οφελών και ελαχιστοποίηση των πιθανών βλαβών σε άτομα, οικογένειες, ομάδες και κοινότητες.
- δ) Διόρθωση ή αντιστάθμιση επιβλαβών επιδράσεων που έχουν συμβεί ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων τους.
- ε) Ανάπτυξη και διατήρηση των ικανοτήτων τους.

στ) Αυτογνωσία σχετικά με το πώς οι δικές τους αξίες, οι στάσεις, οι εμπειρίες και τα κοινωνικά πλαίσια επηρεάζουν τις ενέργειες, τις ερμηνείες, τις επιλογές και τις συστάσεις τους.

ζ) Σεβασμός στην ικανότητα των ατόμων, των οικογενειών, των ομάδων και των κοινοτήτων να παίρνουν αποφάσεις για τους εαυτούς τους και να φροντίζουν για τους εαυτούς τους και ο ένας για τον άλλο.

3.3 Ακεραιότητα

Η ακεραιότητα είναι ζωτικής σημασίας για την πρόοδο της επιστημονικής γνώσης και για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης του κοινού στη δεοντολογία της ψυχολογίας. Η ακεραιότητα βασίζεται στην ειλικρίνεια και στην αληθινή, ανοιχτή και ακριβή επικοινωνία. Περιλαμβάνει την αναγνώριση, την παρακολούθηση και τη διαχείριση πιθανής προκατάληψης, πολλαπλών σχέσεων και άλλων συγκρούσεων συμφερόντων που θα μπορούσαν να καταλήξουν σε βλάβη και εκμετάλλευση των ατόμων ή των κοινωνιών. Η πλήρης ευθύτητα και αποκάλυψη πληροφοριών πρέπει να εξισορροπείται με άλλα δεοντολογικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης για προστασία της ασφάλειας ή της εμπιστευτικότητας των ατόμων και των ανθρώπων, και της ανάγκης για σεβασμό των πολιτισμικών απαιτήσεων. Οι πολιτισμικές διαφορές υπάρχουν όσον αφορά τα πρόπονα επαγγελματικά όρια, τις πολλαπλές σχέσεις και τη σύγκρουση συμφερόντων. Παρόλα αυτά, ανεξάρτητα από τέτοιες διαφορές, η παρακολούθηση και διαχείριση είναι αναγκαίες για να διασφαλίσουν ότι το ατομικό συμφέρον δεν θα παρεμβληθεί στην προσπάθεια να εξυπηρετηθούν όσο το δυνατόν καλύτερα τα συμφέροντα των ατόμων και των λαών.

ΓΙΑ ΤΟ ΛΟΓΟ ΑΥΤΟ, οι ψυχολόγοι δέχονται ως θεμελιώδη την Αρχή της Ακεραιότητας. Πράττοντας έτσι, δέχονται τις ακόλουθες σχετιζόμενες αξίες:

α) Ειλικρίνεια, αλήθεια, ανοιχτή και ακριβής επικοινωνία.

β) Αποφυγή ελλιπούς πληροφόρησης, εκτός και αν είναι πολιτισμικά ακατάλληλη, ή καταστρατηγεί την εμπιστευτικότητα, ή έχει πιθανότητες να προκαλέσει σοβαρή βλάβη σε άτομα, οικογένειες, ομάδες ή κοινότητες.

γ) Μεγιστοποίηση της αμεροληψίας και ελαχιστοποίηση της προκατάληψης.

δ) Όχι εκμετάλλευση ατόμων ή ανθρώπων για προσωπικό, επαγγελματικό ή οικονομικό όφελος.

ε) Αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων και αποκάλυψή τους όταν δεν μπορούν να αποφευχθούν ή είναι ανάρμοστο να αποφευχθούν.

3.4 Επαγγελματική και Επιστημονική Ευθύνη προς την Κοινωνία

Η ψυχολογία υφίσταται ως επιστημονικός κλάδος στα πλαίσια της ανθρώπινης κοινωνίας. Ως επιστήμη και ως επάγγελμα, έχει ευθύνες απέναντι στην κοινωνία. Αυτές οι ευθύνες περιλαμβάνουν τη συνεισφορά στη γνώση σχετικά με την ανθρώπινη συμπεριφορά και την κατανόηση των ατόμων –του εαυτού και των άλλων-, καθώς και τη χρήση αυτής της γνώσης με σκοπό τη βελτίωση της κατάστασης των ατόμων, των οικογενειών, των ομάδων, των κοινοτήτων και της κοινωνίας. Επίσης, περιλαμβάνουν το να διεκπεραιώνουν το ρόλο τους μέσα στην κοινωνία σύμφωνα με τα υψηλότερα πρότυπα δεοντολογίας, καθώς και να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη κοινωνικών δομών και πολιτικών που θα ωφελήσουν όλα τα άτομα και τις κοινωνίες.

Υπάρχουν διαφορές στον τρόπο που αυτές οι ευθύνες ερμηνεύονται από τους ψυχολόγους στα διάφορα πολιτιστικά πλαίσια. Ωστόσο, είναι αναγκαίο να τις θεωρήσουμε με τρόπο που ταιριάζει στο εκάστοτε πολιτιστικό πλαίσιο, και σε συνοχή με τις ηθικές αρχές και τις σχετιζόμενες αξίες αυτής της Διακήρυξης.

ΓΙΑ ΤΟ ΛΟΓΟ ΑΥΤΟ, οι ψυχολόγοι δέχονται ως θεμελιώδη την Αρχή των

Επιστημονικών και Επαγγελματικών Ευθυνών τους απέναντι στην Κοινωνία. Πράττοντας έτσι, δέχονται τις παρακάτω σχετιζόμενες αξίες:

α) Η ευθύνη του κλάδου είναι να αυξήσει την επιστημονική και επαγγελματική γνώση με τρόπο που να επιτρέπει την προώθηση της ευημερίας της κοινωνίας και των μελών της.

β) Η ευθύνη του κλάδου είναι να χρησιμοποιεί την ψυχολογική γνώση για ωφέλιμους σκοπούς, και να την προστατεύει από κακή χρήση, ακατάλληλη χρήση ή από το να καθίσταται άχρηστη.

γ) Η ευθύνη του κλάδου είναι να διεξάγει τις υποθέσεις του με τρόπους ηθικούς και σε συνοχή με την προώθηση της ευημερίας της κοινωνίας και των μελών της.

δ) Η ευθύνη του κλάδου είναι να προωθεί τα υψηλότερα ηθικά ιδανικά στις επιστημονικές, επαγγελματικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες των μελών της.

ε) Η ευθύνη του κλάδου είναι να εκπαιδεύει επαρκώς τα μέλη του στις ηθικές υπευθυνότητες και στις απαιτούμενες δεξιότητες.

στ) Η ευθύνη του κλάδου είναι να αναπτύξει την ηθική του συναίσθηση και ευαισθησία, και να είναι όσο το δυνατό αυτό-διορθούμενος.

Ακόμη:

1. Ο ψυχολόγος δεν εισέρχεται στα έργα και στη δικαιοδοσία συγγενών επαγγελματιών από υπέρβαση άσκησης του δικού του επαγγέλματος. Ειδικότερα, οφείλει να μην αναλαμβάνει να κάνει διάγνωση ή να καθορίσει θεραπευτική αγωγή ή να προσφέρει υπηρεσία ή συμβουλές για προβλήματα ή συμπτώματα που βρίσκονται έξω από τα αναγνωρισμένα όρια της ψυχολογικής πράξης.
2. Ο ψυχολόγος έχει πρωταρχική υποχρέωση απέναντι στον εξυπηρετούμενο να τηρεί πλήρη εχεμύθεια για ό,τι περιέχεται σε γνώση του από την ιδιωτική ζωή και τις πράξεις του ακόμα και αν δεν του τα έχει ανακοινώσει ο ίδιος ο εξυπηρετούμενος. **Λύση της υποχρέωσης για την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου** επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου ο ψυχολόγος έχει σχηματίσει τη γνώμη ότι κινδυνεύει η ζωή (ή η ασφάλεια) του εξυπηρετούμενου ή η ζωή και η σωματική ακεραιότητα τρίτων προσώπων.

Στην περίπτωση αυτή, η ανακοίνωση γίνεται μόνο σε αρμόδια πρόσωπα ή φορείς (οικείους, κηδεμόνα, δικαιοσύνη).

3. Ο ψυχολόγος δεν συζητά, περιπτώσεις εξυπηρετούμενων σε κύκλους έξω επαγγελματικούς ή μη συγγενών επαγγελματιών και μεριμνά για τη διαφύλαξη της ασφάλειας του υλικού που κατέχει και αφορά τους εξυπηρετούμενους, περιλαμβανομένων στοιχείων που διατηρεί σε ηλεκτρονικό υπολογιστή. Όταν δεν μπορεί να έχει πλήρη έλεγχο των κατοχυρωμένων στο αρχείο του πληροφοριών, κάνει διάκριση στις πληροφορίες που εισάγει ή κωδικοποιεί τις περιπτώσεις.

4. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ

Οι εθελοντές που θα παρέχουν υπηρεσίες και όπως όλοι οι εργαζόμενοι οφείλουν να τηρούν τους βασικούς κανόνες δεοντολογίας.

Μετά την ολοκλήρωση της επιλογής από την αρμόδια επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο, τον συντονιστή και την ψυχολόγο, κάθε εθελοντής υπογράφει και δεσμεύεται από τον Κώδικα Δεοντολογίας που συντάσσει και υιοθετεί ο Φορέας.

Οι βασικές αρχές που διέπουν τον Κώδικα Δεοντολογίας είναι οι εξής:

- Σεβασμός των θεμελιωδών ανθρώπινων δικαιωμάτων, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, σεβασμός στην αρχή της ισότητας
- Σεβασμός στην αξιοπρέπεια και στην αξία κάθε ανθρώπου, προάγοντας την κατανόηση, τον σεβασμό, τη συμπόνια και την ανοχή στη διαφορετικότητα, καθώς και τη διακριτικότητα και τον σεβασμό στο δικαίωμα του απόρρητου και την προστασία των προσωπικών δεδομένων του κάθε επωφελούμενου.
- Σεβασμός σε όλα τα άτομα, χωρίς καμία απολύτως διάκριση ως προς τη φυλή, το γένος, τη θρησκεία, το χρώμα, την υπηκοότητα ή την εθνική καταγωγή, τη γλώσσα, την οικογενειακή κατάσταση, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ηλικία, την κοινωνικόοικονομική κατάσταση, τυχόν αναπηρία, την πολιτική πεποίθηση, ή όποιο άλλο διακριτικό στοιχείο.